

Allakkiaq

Tunnngaviusumik inatsisitaarnissamik isumalioqatigiissitami ilaasortat akissarsiaqartinneqarnerat

Tunnngaviusumik inatsisitaarnissamik isumalioqatigiissitat ilaasortaannut akissarsisitsisarneq pillugu malittarisassat malillugit taamaaliortoqartarsimanersoq pillugu nalilersuinissamut saaffiginnissummik tigusaqarsimavugut.

Malittarisassanut tunnngavissat

Naalackersuisut november 2019-imi tunnngaviusumik inatsisitaarnissamik isumalioqatigiissitanut ilaasortanut akissarsiat allannguuteqarnissaat pillugu inassuteqaammik tigusaqarput (suliap nr. 2019-23296). Inassuteqaammi takuneqarsinnaavoq isumalioqatigiissitat allattoqarfiata naatsorsorsimagaa ataatsimiinnissanut piareersarnerit ataatsimiinnerillu ukiumut akunnerit/ullut ima naatsorsorneqarsinnaasut:

- Siulittaasoq, akunnerit suliffiusut 284-it, ullut 35,5-it nalingi
- Siulittaasoqarfimmi ilaasortat sinneri, akunnerit suliffiusut 192-it, ullut 24-t nalingi
- Suleqatigiissitanut siulittaasut, akunnerit suliffiusut 320-t, ullut 40-t nalingi
- Tunnngaviusumik inatsisitaarnissamik isumalioqatigiissitami ilaasortat sinneri, akunnerit 224-t ullut 28-t nalingi

Siulittaasumut piffissaq atorneqartoq naatsorsorneqarpoq ataatsimut ullut 35,5-t siulittaasutut sulineranut kiisalu siulittaasoqarfimmi peqataaneranut ullut 24-t, katillugit ullut 59,5-t.

Akunnernut ullunullu suliffinnut atanerannit naatsorsuutigineqarsinnaavoq inassuteqaateqarnermi ullormi suliffik akunnerit arfineq-pingasuuunissaannik naatsorsuuteqarnermik.

Inassuteqaammi takuneqarsinnaavoq akunnerit naatsorsuutigineqartuni ilisimasanik katersiniarnermi piareersarnerit, assersuutigalugu atuarnikkut, pillugit piffissaq isiginiarneqarsimanngitsoq, soorlu atuagassiat nalunaarutit ilisimatuussutsikkullu allaaserisat, aamma/imaluunniit innuttaasunik peqataatitsinikkut, matumanilu innuttaasunik ataatsimiisitsinerit tassungalu ataneqartunik sammisassaqartitsinerit.

November 2019-imi inassuteqaammit takuneqarsinnaavoq tassani tunnngaviusumik inatsisitaarnissamik isumalioqatigiissitat ilaasortaannut Akissarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi § 18 imm. 1-imi aalajangersakkat saniatigut allamik aamma akissarsiaqartinnaasat inassutigineqarluni. 1.

Aalajangersimasumik atorfeqartinneqartut Akissarsiat allat qaammammut ima annertutigisimapput:

- Siulittaaso,
- Siulittaasup tullia

Deloitte Touche Tohmatsu Limited ilaasortaq

- Siulittaasoqarfimmut ilaasortaq
- Suleqatigiissitanut siulittaasuu

Inassuteqaammili takuneqarsinnaangilaq akissarsiat aalajangersimasut sammisamat tunngasunik pisariaqartunik ilisimasaqalernissamat qulaani taaneqartutut piareersarfik matussusiisarnersoq.

Atortussanik misissuataarineq

Paasissutissat tigusatta ilaat tunngaviusumik inatsisitaarnissamik isumalioqatigiissitat ilaasortaasa 2020-mut aamma 2021-mut ullut suliffiit ingerlaavartumik nalunaarutaannik tigusaqartarsimavugut. Ullut suliffiit nalunaarutigineqartut akissarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi § 18 imm. 1 naapertorlugu akissarsiaqartinneqarput.

Siulittaasup isumalioqatigiissitani ilaasortat allat sulinermut ullut nalunaarutaat sanillersuussimavagut.

Sullut suliffiit pillugit takussutissiaq tunngaviusumik inatsisitaarnissamat isumalioqatigiissitamit paasissutissanik tunniunneqartunit tunngaveqarpoq. Namminersorlutik oqartussanit aningaasartuutinit 10095-mit aamma 11169-mit tunniunneqartut akissarsiat pillugit paasissutissanik tunngaveqarput

	Aalajangersima sumik akissarsiat Ukiumut/qaam mammut	2020	2021	tunineqarsi masut 2020	tunineqarsi masut 2021
Katillugit		407	616	1.196.961	1.295.662

Soorlu taakkunanga takuneqarsinnaasoq, 2020-mit 2021-mut ullormusiat annertuserujussuarsimapput.

Ilaasortat ataasiakkaat ilaannut ullormusiat tunniunneqartut isumalioqatigiissitap allattoqarfianit piareersarnermut ataatsimiinnernullu atorneqartussatut naatsorsuutaannut amerlanerujussuupput tunngaviusumik inatsisitaarnissamut isumalioqatigiissitami suleqataanermut aningaasarsiat pillugit allannguutissatut inassuteqaataannut sanilliullugit (suliap nr. 2019-23296)

Akissarsiat ingerlaavartumik nalunaarutigineqartartut tunngaviusumik amerlavallaanngitsunik paasissutissalersorneqartarput. Amerlasuutigut immikkoortumik taasiinnartoqartarpoq, tak. ataani akunnerit ilanngunneqarsimannngitsut, matumani assersuutigalugu:

- Ataatsimiinneq
- Ataatsimiinnissamut piareersarneq
- Allaffissornermi suliat/suliassat

Allattoqarfiup 7. december 2021-mit 14. januar 2022-mut ullormusiat nalunaarutigineqartut pillugit suuneri piumasimavai, tassani akissarsiassanik piumasaqartoqarsimavoq ullunut tamanut juulli ukiortaarluni ilanngullugit.

Sulinerni ulluni suleqatigiissit § 50-imut missingiussaannut sulineramik taaneqaannartarsimavoq, ullunut amerlanernut ullormut akunnerit arfinillit missaannik atuisoqarsimaneranik allattoqartarluni, ulluni ataasiakkaani sivilunermik ullunilu ataasiakkaani piffissamik atuinerit allanneqartarsimanatik.

Pingaarnertut atuakkanik atuarnertit pineqartarsimapput ullullu ataasiakkaat Netflix serie

isiginnaarneqartarsimalluni (Tokyo Trail). Nalunaarutigineqartut tamarmik

akuersissutigineqartarsimapput ullormusianik tunniussinnginneq sioqqullugu.

Eqikkaaneq

Tunngaviusumik inatsisitaarnissamut isumalioqatigiissitap pillugit paasissutissanik tigorianaannarnik peqanngilaq, isumalioqatigiissitap ilaasortaasa akissarsiaanik nalunaarsuinissamut tunniussinissamullu malittarisassanik ersarissunik aalajangersaasoqarani.

Taamaalilluni aamma inerniliissuteqaruminaappoq akissarsiat tunniunneqartut taakkununga malittarisassat malillugit tunniunneqarsimanersut - imaluunniit malittarisassat malinnagit. Ullormusialli annertussusaat oqaatigineqartariaqarput taakkununga naatsorsuutigineqartunut naleqqiullugu amerlasoorujussuummata.

Inassuteqaatit

Suliami pisimasut pissutigalugit inassuteqaatigerusupparput tunngaviusumik inatsisitaarnissamut isumalioqatigiissitat ilaasortaasa aningaasalersorneqarnissaannut makku assersuutigalugu ersarissumik malittarisassiuunneqassasut:

- sammisat suut/ ataatsimiinnerit suut aalajangersimasumik akissarsiaqarfiussanersut - suullu immikkut ullormusianik akissarsiaqarfiussanersut
- suliat sorliit tamakkiisumik ullormusiaqaataassanersut (ilaatigut inassutigineqaqqaartumit sulineq akunnernik arfineq-pingasunik sivisussuseqarneranik naqissusiinikkut
- suliat naatsorsuutigisamit annertuumik sipporneqarneranni nammineerluni pisussaaneq

Nuuk, ulloq 21.03.2022

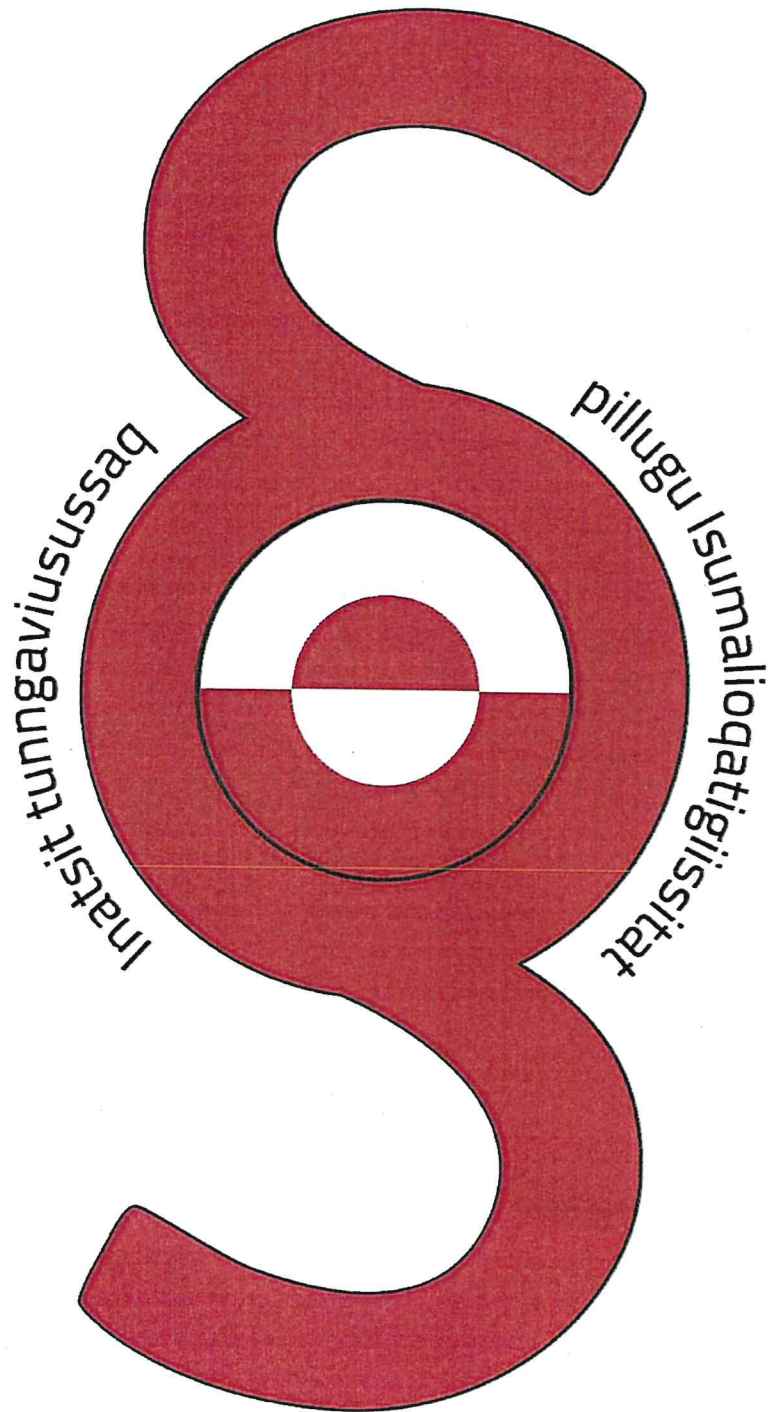
Inussiarnersumik

inuulluaqqusillunga

Bo Colbe

Kukkunersiueqataasoq Naalagaaffimmit akuerisaq

2020-MUT UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ

Inatsit tungaviusussaq pillugu lsumalioqatigiissitat

Juuni 2021

Imarisai

Siulequt..... 3

Inatsit tunngaviususaaq pillugu lsumalioqatigiissitat ilisaritinnerat..... 4

Suliassat nukissallu sillimmatigisat..... 5

Allattoqarfik sulisullu..... 6

Aningaasaqarneq..... 7

Ataatsimiittarnerit..... 8

Innuttaasunik qaammarsaaneq..... 9

Naggasiutigalugit oqaateqaatit.....10

Saamerlermit: Nivi Olsen, Daniel Thorleifsen, Aleqa Hammond, Ineqi Skourup Kielsen, Sara Olsvig, Kuupik V. Kleist, Rosannguaq Rossen aamma Pele Broberg.

Siulequt

Isumalioqatigiissitat ukioq 2020 sulingaatsiarsimaqaat, naak immaqqa avataaniilluni suli sultanik pisortatigoortumik saqqumiivigineqarani takujumisaassinnaagaluartoq, Isumalioqatigiissitat Nunatta tunggaviusumik inatsisissaatut missiliuut siulleq inaarsarlugu paasiniaallutillu aqqissuisimaqaat. Naalackersuisut suliakkiutaat piumasaqaatitaqarpoq missiliuut peqqissaarullugu tamakkiisumik atuarneqarsinnaalerpat, aammalu isumalioqatigiissitat naapeqatigiissutigisimalerpassuk aatsaat avammut tusarniutigineqarsinnaalissasoq.

Ukiup ingerlanerani siulittaasut taarsernerinik, ilaasortat nutaat toqqarneqarneritigut aammalu immikkut ilaasortaatit ilasernerisigut sulineq ingerlaavarnikuuvoq. Taamatuttaaq allattoqarfitta aqqissugaanera allanguuteqarsimavoq allaffeqarfitsinni pisortaasimasoq Johan Lund Olsen tunuarmat matumuuna sulillaarsimaneranut qujaffigaara. Taamatullu kingoraartaa inatsisileritooq Karen Kiær Jakobsen sulilluaqaaq, taannalu aamma qujaffigaara.

Sulinerput nalunaarummi uani naatsumik atuarsinnaavat, atuarluarisi.

Ineqi Skourup Kielsen

Isumalioqatigiissitat siulittaasuat

Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat ilisaritinnerat

Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat siulittaasuat Doris J. Jensen Naalakkersuisunut aamma Isumalioqatigiissitani ilaasortanut novembarip 25-ani 2019-imi nalunaaruteqarpoq Isumalioqatigiissitani siulittaasutut tunuarluni. Doris J. Jensenip tunuarneratigut siulittaasumik nutaamik toqqaasoqarnissaata tungaanut Isumalioqatigiissitani sulineq 2020-mi februaarip qaammataata aallartinnera ilanngullugu unitsikkallarnejarpoq.

Naalakkersuisut februaarip arferngani 2020-mi ataatsimiinnerminni Doris J. Jensenip Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitani siulittaasutut tunuarnera akueraat. Ilutigitillugu Siumup ilaasortaaitassatut innersuusaa, Ineqi Skourup Kielsen, Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitani siulittaasunnornissaa Naalakkersuisunit akuersissutigineqarpoq.

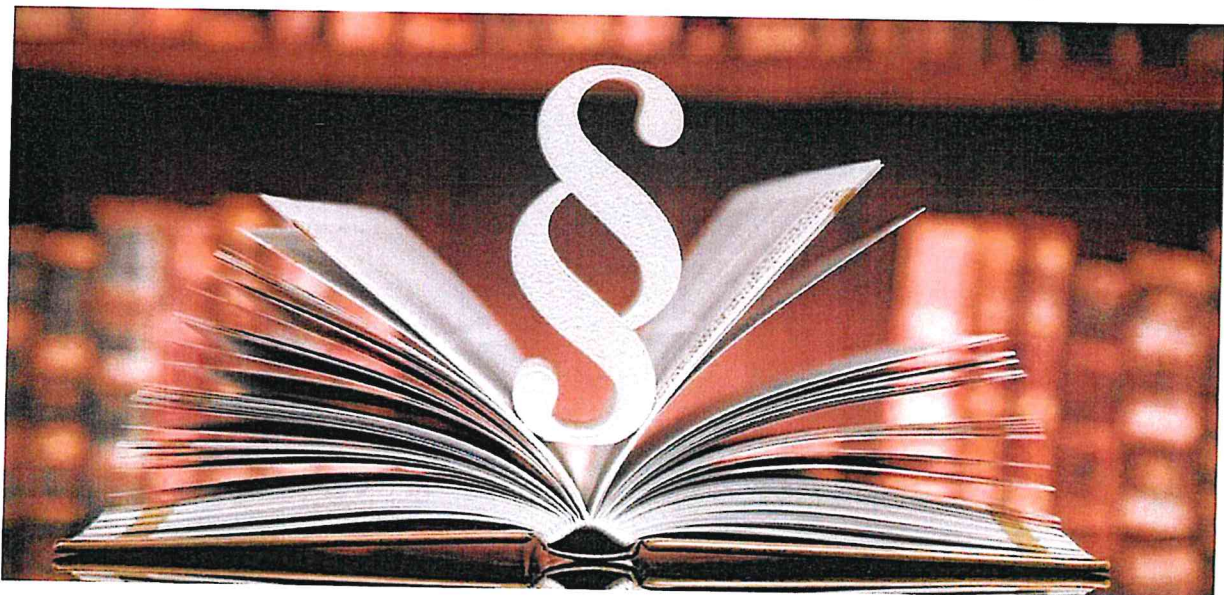
Atassut juunip 12-ani 2020-mi nalunaaruteqarpoq Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitani ilaasortaannermit tunuarluni. Taamaalilluni partiip ilaasortaaitaa Paninguaq M. Kruse ilaasortaajunnaarpoq.

Partii Naleraq sinnerlugu ilaasortaqaq, Per Rosing Petersen, Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitami juulimi ilaasortaajunnaarpoq. Taanna taarserlugu Pele Broberg septembarip qaammataani ilaasortanngorpoq.

Pele Brobergip ilaasortanngorneranut ilutigitillugu Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitani immikkut ilaasortaaitanik nutaanik marlunnik toqqaasoqarpoq. Toqqarneqartut tassaapput Sara Olsvig aamma Inuuteq Holm Olsen.

Demokraatit sinnerlugit ilaasortaqaq, Nivi Olsen, Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitani ilaasortaajunnaarluni decembarip aqqarngani nalunaaruteqarpoq. Jens-Erik Kirkegaard Nivi Olsenimut Demokraatinit taartitit ivertinneqarpoq.

Taamaalilluni Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitani 2020-p naanerani uku ilaasortaapput: Siulittaasoq Ineqi Skourup Kielsen (S), siulittaasup tullia Kuupik V. Kleist (IA), ilaasortat Jens-Erik Kirkegaard (D), Aleqa Hammond (NQ) aamma Pele Broberg (PN). Immikkut ilaasortaaitat: Daniel Thorleifsen, Inuuteq Holm Olsen, Lida Skifte Lennert, Mininguaq Kleist, Rosannguaq Rossen aamma Sara Olsvig.

Suliassat nukissatigullu sillimmatigisat

Isumalioqatigiissitat sulinerminni tunngavigaat suliakkiissutininut najoqqutassiaq Naalakkersuisunit maajimi 2020-mi nutarterneqartoq. Isumalioqatigiissitat suliakkiissutigineqartoq najoqqutaralugu Kalaallit Nunaat naalagaaffittut namminersulerpat atuutilertussamik inatsimmut tunngaviusussamut missiliummik suliqaarnertik 2020-mi nangillugu suliaraat.

Pingaarpordu aamma ilanngullugu eqqaassallugu tunngaviusumik inatsilerinermi taaguutit oqaatsillu kalaallisut assigiinngissitaartumik atugaasernerat. Taamaattumik suliarmut ilaavoq taaguutit oqaatsinillu ineriartortitsinissap sulissutigineqarnera. Anguniarneqartunullu ilaavoq Kalaallit Nunaata naalagaaffiata inatsisaa tunngaviusoq atuutilerpat oqaatsit taaguutillu atornerqartut pisortatigoortumik akuerineqareersimassasut. Oqaasileriffik aamma Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat tamanna pillugu suleqatigiinnissamik aggustip 14-ani 2020-mi isumaqatigiissuteqarput.

Isumalioqatigiissitanut pingaaruteqartorujussuuvooq erseqqissassallugu innuttaasut tamat oqartuusaaqataaernerat tunngavigalugu inatsimmik tunngaviusussamik suliqaarnissaaq, innuttaasut oqariartuutaannit kissaataannillu inatsit tunngaviususaaq aallaaveqassammat, aammalu inuiaqatigiit innuttaasullu Nunatta siunissaanut peqataatinneqarlutillu akuutinneqassammata.

Pingaartuuvooq qularnaassallugu inuiaat Kalaallit inatsimmik tunngaviusumik tamatta ataatsimoorfigisinnaasatsinnik peqalernissaat, aammalu siunissami uagutsinnut attuumassuteqartutut, namminerlu pigisatut, misigisassatsinnik.

Saamerlermiit: Katti Frederiksen, Lisathe Møller (tunungvasoq), Ineqi Kielsen aamma Karen Kiær Jakobsen.

Inatsitigut kalaallisut oqaatsit taaguutillu nutserneqarnikuunngitsut arlaqarmata Oqaasileriffik aamma Inatsit tunngaviususaaq pillugit Isumalioqatigiissitat allattoqarfiat angusaqarfiulluarmut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarlutik aggustip 14-ani 2020-mi ataatsimiipput.

Allattoqarfik sulisullu

Isumalioqatigiissitat sulinerminni allattoqarfimmit sullinneqarput. Allattoqarfimmit ikiorsiinnermut ilaatigut ilaapput inatsisip tunngaviusussap missiliuusiorfigineqarnissaa, Isumalioqatigiissitanik siunnersuinissaq sullissinissarlu, ataatsimiinnissanik piareersaasarnissaq malitseqartitsinissarlu, kiisalu paasissutissiilluni suliaqartarnissaq.

Covid-19 pissutigalugu Nuuk marsip 17-ani matuneqarpoq. Isumalioqatigiissitalu allattoqarfianni sulisut marsip 17-anit aapriilip naanera ilanngullugu angerlarsimallutik sulisinneqarput.

Ukiup naalernerani sulisorineqartut tassaapput allattoqarfimmi pisortaq Karen Kiær Jakobsen, junip aallaqqaataani allattoqarfimmi pisortaatut atorfinittoq, immikkoortortami pisortaq Kirsten Fencker, paasissutissiisartaq Pauline L. Abelsen, AC fuldmægtigi Steen Jeppson, kontorfuldmægtigi Sussi Rasmussen, ilinniartutut ikiorti Arnaaraq Hansen.

Saamerlermit: Lise Hegelund Petersen, Pauline L. Abelsen, Karen Kiær Jakobsen, Arnaaraq Hansen aamma Sussi Rasmussen.

Aningaasaqarneq

Isumalioqatigiissitat ingerlassaannut allattoqarfimmullu aningaasaliussat 2020-mi aningaasanut inatsimmi ingerlatsinermut aningaasaliussaniipput (konto pingarneq 20.01.13).

2020-mut aningaasaliussutit katillugit 5.657.000 koruuniupput allattoqarfimmi akissarsianut aningaasartuutinullu allanut immikkoortinneqarsimallutik. "Aningaasartuutit allat" tassaanerupput ingerlatsinernut avammut sammisunut aningaasartuutissat.

Ukioq 2020 aningaasaliussutigineqartunit 542.000-nik koruuninik atuiffiuneruvoq. Nikingassummut pissutaasoq tassaavoq inatsit tunngaviususaaq pillugu innuttaasunut paasititsiniaanissamut aningaasartuutigineqarsimasut naatsorsuutigineqartunit annertunerusimanagerat. Innuttaasunut paasititsiniaanissaaq pisariaqarsimavoq inatsit tunngaviusaaq suliarineqarnera inuiaqatigiinnit tunngavilerneqartussaammat. Aningaasat ukiut siuliini atorneqarsimangitsut ilaannit 5,9 mio. koruunit aamma nuunneqarput innuttaasut sinerissami tusarniaasarnikkut aamma ataatsimiititsisarnikkut peqataatinneqarnissaat eqqarsaataammat.

Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat atuuffissaata sivitsorneqarnissaa siulittaasoqarfimmit Naalakkersuisunut 2020-p naalernerani qinnutigineqarpoq. Naalakkersuisullu Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat atuuffissaat ukiumik ataatsimik sivitsorlugu kingusinnerusukkut aalajangiussaqarput, taamaalilluni Inatsit tunngaviususaaq pillugu sulineq 2022-p naalernerani naammassineqartussat naatsorsuutigineqalerpoq.

Ataatsimiittarnerit

Isumalioqatigiissitat Hotel Hans Egedemi maajip 14-ani 2020-mi ataatsimiittut.

Ineqi Skourup Kielsenip Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitani februaarip arferngani siulittaasunngoreernerata kingorna Isumalioqatigiissitat ukiup ingerlanerani sisamariarlutik ataatsimiipput.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat:

14. maj 20. maj 18. juni 9. november

Isumalioqatigiissitat siulittaasoqarfiat:

Siulittaasoqarfik ataavartumik, agguaqatigiisillugu sapaatip akunnerinit marlukkaarlugit, ukioq 2020-p affaani kingullermi ataatsimiittarpoq. Ukiup affaani siullermi pisariaqartitsisoqartillugu ataatsimiittoqartarpoq, tamannalu siulittaasup nikinnerani ataatsimiittarnerit ikinneruneranut ersiutaavoq.

Suleqatigiissitat:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat ataanni suleqatigiissitat pingasut ukiup ingerlanerani arlaleriarlutik ataatsimiittarput. Suleqatigiissitallu ullut ataatsimiiffigisarsimasaat ima nalunaarsorneqarsimapput:

Naalakkersuisaatsit pillugit suleqatigiissitat:

22. maj 2. juni 5. juni 9. juni
15. september 29. september 6. oktober 15. oktober
16. november 23. november 1. december 15. december

Pisinnaatitaaffit pisussaaffiillu pillugit suleqatigiissitat:

9. juni 10. juni 3. august 6. august
22. september 7. oktober 23. november

Nunanut allanut sillimaniarnermullu tunngasut pillugit suleqatigiissitat:

11. juni 27. juni 3. august 16. september
16. oktober 22. december

Inunnik qaammarsaaneg

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat allattoqarfiannit Isumalioqatigiissitani suliarineqartut pillugit inuiaqatigiinnut paasisitsiniaanissamut piareersaatit 2020-ip upernaavanit ingerlanneqalerput. Soorlu aamma Isumalioqatigiissitat imaluunniit suleqatigiissitat ataatsimiissimatillugit Facebookimi quppernikkut nittarsaanneqartalerput.

Inuiaqatigiinnut paasisitsiniaanissani assigiinngitsuni erinaq ilisarnaattissatut atorneqartartussaq aggustip qaammataanit unammissutigittinneqarpoq. Unammissitsinermi ajugaavoq Hans Jukku Noahsen. Erinaq ilisarnaaterput nittartakkatsinni www.tunngavik.gl-imi aamma Facebookimi quppernitsinni tusarnaarsinnaavarsi: Tunngavik - Forfatningskommissionen <https://www.facebook.com/Forfatningskommissionen>.

Inatsimmik tunngaviusussamik sulineq pillugu aviisi KATU paasisutissiisooq nutaarsiassaqaartitsivik Sermitsiaq.AG suleqatigalugu oktobarimi saqqummersinneqarpoq. Aviisi paasisutissiisooq nuna tamakkerlugu inoqutigiinnut tamanut agguanneqarpoq, tamannalu allattoqarfimmut angusaavoq kusanartoq.

Nittartakkakut aamma tv-kkut paasisitsiniutit meeqqanut inuusuttuaqqanullu naleqqussakkat oktobarip qaammataani immiunneqarput. Taakku arfiniliusut decembarip qaammataani piareerput, taakkualu maanngangaaq sulissutigineqarput nittartakkatsigut www.tunngavik.gl-imi saqqummersinneqarnissaat.

Kuupik V. Kleist aamma Nivi Olsen radiokkut aallakaatitassiami Itsineq-mi Ole Augo Markussen-imik apersoneqarlutik sulinerminnik nassuiaanerit oktobarip qaammataani aallakaatinneqarpoq. Taanna nittartakkatsigut www.tunngavik.gl-kkut ullumikkut aamma tusarnaarneqarsinnaavoq.

Siulittaasoqarfik novembarip aappaani ataatsimiinnermini innuttaasunut paasisitsiniaanissamut ingerlariaqqinnissamut aalajangiussaqqarpoq.

Atuagaaraq qppersagaq 'Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu' decembarimi saqqummerpoq. Taanna aamma Nunatsinni atuarfintut tamanut ukiakkut nassiunneqarpoq.

Nuummi innuttaasunut paasisitsiniaanerit siullersaat Nuuk Center-imi decembarip aqqarngani ingerlanneqarpoq. Atuagaarlu 'Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu' pisortatigoortumik tassani saqqummersinneqarpoq. Paasisitsiniaanermi innuttaasut soqutiginnilluarput inuillu 306-it iPhone 12-mik eqquniaasitsinermut peqataapput. Maya Christensen arfineq-pingasunik ukiulik iPhone 12-mik Nuummi eqquisuuvoq.

Maya Christensen iPhone 21-itaanilu

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitani ilaasortaq, Aleqa Hammond, Uummannami Atuarfik Edvard Krusemi sapaammi decembarip ulluisa 27-anni innuttaasunik paasisitsiniaavoq. Paasisitsiniaanermi tassani atuagaaraq peqataasunut agguanneqarpoq. Nuummi paasisitsiniaasoqarneratut iPhone 12 aamma eqquniaatitsissutigineqarpoq. Uummannamilu Bibi Frederiksen eqquisuuvoq.

Naggasiutigalugit oqaatigerusutat

Naluneqanngitsutut marsip 17-anni Nuuk Covid-19 pissutigalugu matuneqarpoq. Matoqqatinneqarlunilu apriliip naaneranut. Matoqqatinneqarnerani sulisut angerlarsimallutik sulisinneqarput.

Naggataatigut pissussamisoortippara 2020-mi Isumalioqatigiissitani atuuttuni ilaasortaasimasut matumuuna kinguliani taagorneqartut qamannga pisumik qujaffigissallugit: Kuupik V. Kleist, Aleqa Hammond, Pele Broberg, Daniel Thorleifsen, Sara Olsvig, Rosannguaq Rossen, Mininnguaq Kleist, Lida Skifte Lennert, Inuuteq Holm Olsen, Skuli Magnusson, Nivi Olsen, Paninnguaq Kruse, Per Rosing Petersen aamma Jens-Erik Kirkegaard.

Atuagaaraq 'Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq – naatsumik oqaluttuaralugu' decembarip qaammataani pisortatigoortumik Nuuk Centerimi saqqummersinneqarmat.

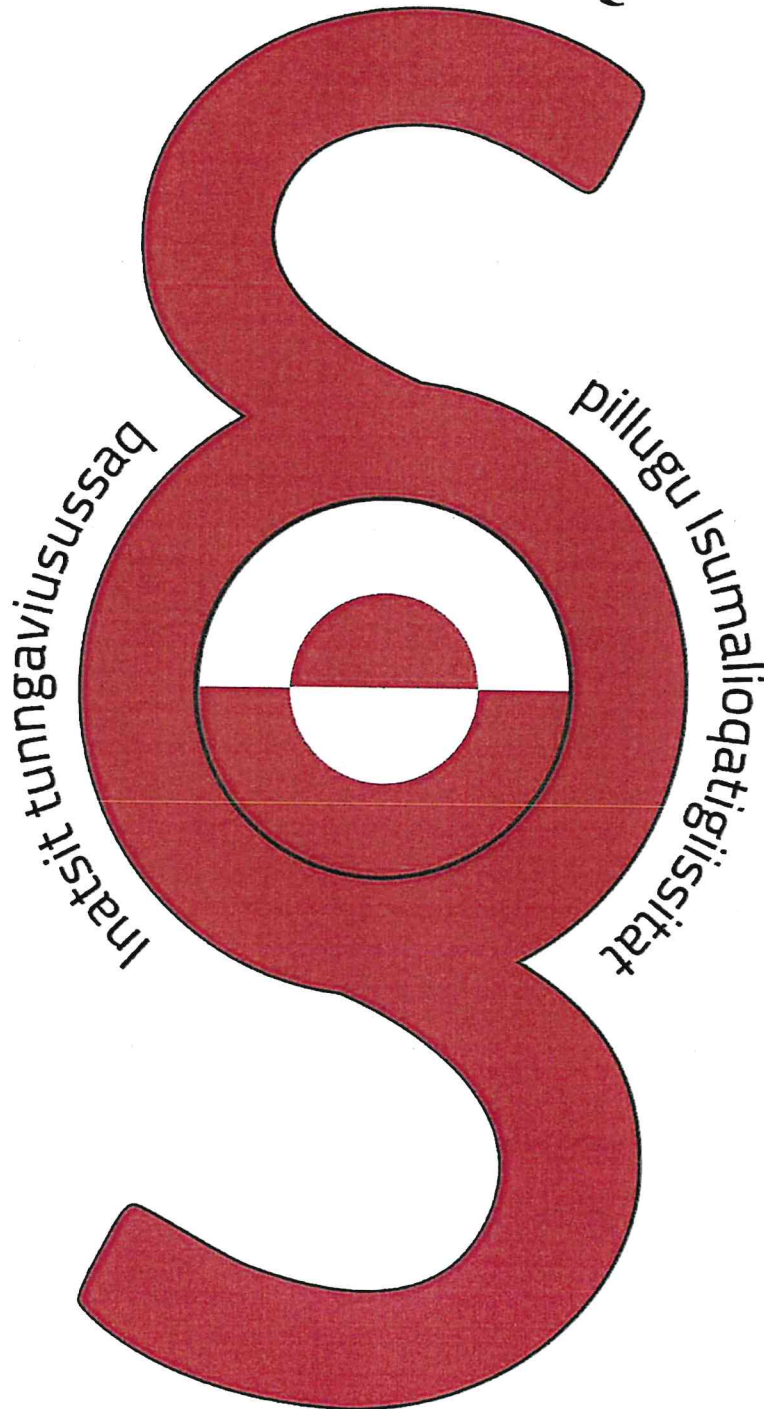
Najugaqarfik:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat
Postboks 4034
Noorlernut 4, st.
DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat

Oqarasuaat: +299 34 66 70

E-mail: tunngavik@nanoq.gl
Nittartagaq: www.tunngavik.gl

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2021

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat

Juli 2022

Imarisai	
Imarisai	2
Siulequt.....	3
Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat 2021-mi.....	5
Suliassat isumalluutillu.....	5
Suleqatigiissitat ataatsimut isigalugit	6
Pisinnaatitaaffiit Pisussaaffillu pillugit suleqatigiissitaaq	8
Naalakkersuisaatsit pillugu suleqatigiissitaaq	9
Isumaliutissiissut:.....	13
Inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnermut atatillugu unammilligassat.....	13
Allattoqarfimmi sulisut taarseraannerat	13
Ataatsimiinnerit	15
Innuttaasunik paasissutissiineq.....	17
Naggasiutigalugu oqaaseqaatit	21

Siulequt

Ukioq 2021 Inatsit tunngaviussusaq pillugu Isumalioqatigiissitat inissisimanerat arlalitsigut unamminartoqarsimavoq.

6. april immikkut ittumik Inatsisartunut qinersisoqarnerata kingorna, Naalackersuinikkullu nikittoqarnerani Isumalioqatigiissitat siulittaasuut aamma taarsertussanngorsimavoq. Siulittaasussamik partiillu toqqagaanik ilaasortassanik toqqaasoqarmissaa ukiup naanissaata tungaanut pisimanngilaq.

6. februar 2020 aallarnerfigalugu Isumalioqatigiissitani Ineqi Kielsen siulittaasuusimavoq, naalackersuinikkullu nikittoqarnerani Kuupik V. Kleist 30. december 2021 Isumalioqatigiissitani siulittaasussatut toqqarneqarpoq.

Isumalioqatigiissitap ataatsimiittarneranut nualluussuaq covid-19 akimmisaartitsigaluartoq sulisullu nikerarsimagaluartut suleqatigiissitat sulinerat ingerlanikuuvoq angusaqarluarfiusumik.

Ukioq assigiinngitsunik soqutigintartunik pissarsiffiulluartunillu pisoqarfiusimavoq ilaatigut Arctic Circle Assembly 2021 Islandimi peqataaffigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ineqi Kielsen

Isumalioqatigiissitami siulittaasuugallartoq

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat 2021-mi

Ineqi Skourup Kielsen 6. februar 2020-imi siulittaasuulersimasoq 30. december 2021 tikillugu siulittaasuusimavoq.

6. april 2021 Inatsisartunut immikkut ittumik qinersineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 17. februar 2021-meersoq naapertorlugu qinersinerup kingorna nutaamik Isumalioqatigiissitat siulittaasusnaanik toqqaasoqartussaavoq. Isumalioqatigiissitat siulittaasusnaanik toqqaasoqarnissaa ukiup naanissaata tungaanut pisimangilaq.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitaq piffissami 2021-mi februaarimiit decembarimut tamakkiisumik ilaasortaataqanngilaq. Taamaattumik aamma Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnissami suliassat pingaarnerit ingerlatiinnarnissaat unammillernartortaqaarsimavoq.

Ulloq 30. december 2021 Kuupik V. Kleist Isumalioqatigiissitami toqqakkatut siulittaasunngorpoq. Partiit toqqagaatut Naleqqamiit Mari Kleist aamma ilaasortanngorpoq.

Naalackersuisut Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitamut ilaasortanik nutaanik toqqaammata, ilaasortat immikkullu ilaasortaatat ukuulerput:

Siulittaasoq Kuupik V. Kleist (IA), siulittaasup tullia Ineqi Skourup Kielsen (S), Jens-Erik Kirkegaard (D) aamma Mari Kleist (N). Aalajangeeqataasinnaanatik immikkut ilaasortaatat: Daniel Thorleifsen, Inuuteq Holm Olsen, Skúli Magnusson, Lida Skifte Lennert, Mininnguaq Kleist, Rosannguaq Rossen aamma Sara Olsvig.

Suliassat isumalluutillu

3. september 2021 Isumalioqatigiissitap sulineranut sinaakkutissanik nutaanik Naalackersuisut aalajangiipput.

Suliakkiussanut najoqqutassami nutaami allannguutit annertunersaraat innuttaasunik akuutit-sinissamut immikkoortuata Naalackersuisunut suliakkiunneqarnera kiisalu inatsimmut tunnga-viusussamut missingiutip 2022-p naaneranut killilerneqarnera.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap innuttaasunik akuutitsisinnaajunnaarnera unggornaraluartoq, Naalackersuisut innuttaasut akuutinnissaat pisariaqartoq qulakkeerniarmassuk,

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap nuannaarutigaa. Taamaalilluni inatsimmut tunngaviusussamut missingiut innuttaasut ataatsimoorfigisinnaassallugu aammalu siunissami attuumassuteqarfigisinnaassallugulu piginnittuusutullu misigisimaffigisinnaassammassuk.

Isumalioqatigiissitami ilaasortat nutaat sulii utaqqineqaraluartut, Isumalioqatigiissitap 2021-mi suliniini sapinngisamik ingerlatiinnarpaa.

Ukioq 2021 aamma Isumalioqatigiissitap oqartussanit assigiinngitsunit qaaqquneqarnernut assigiinngitsunut atatillugu aqqissuussinernut arlalippassuarnut orniguttarsimavoq. Arctic Circle Assembly 2021 peqataaffiginerani ilisimasanik pisariaqartunik pissarsiaqarfiungaatsiarsimavoq. Ukioq taanna aamma Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap suleqatigiissitai inatsisip tunngaviusussap piareersarlugu suliarineqarnera pillugu saqqummiinissamut qaaqquneqartarsimapput. Taamaattumik isumalioqatigiissitap suliaqarnera annertuumik soqutigineqarpoq, tamannalu isumalioqatigiissitap tulluusimaarutigaa.

Suleqatigiissitat ataatsimut isigalugit

Suleqatigiissitat pingasut ataatsimoortumik maannamut angusaqangaatsiarput. Immikkut ilaasortaatitat pingasut oktobarimi Islandimi Arctic Circle Assemblymit qaaqquneqarnerminni peqataapput.

Islandimut angalaneq tamarmi Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitamut annertuumik iluatsitsilluarfiuvoq. Isumalioqatigiissitap Arctic Circle Assembly 2021-mi peqataanerata nalaani pisunit angusat arlaqarput. Siullermik pingaarnertullu suliaqarnerup Isumalioqatigiissitap ingerlataata killiffianik nunani tamalaaneersut isiginnaartut paasissutissinnissaannut, kiisalu Islandimi misilittakkat pillugit isumassarsiat isummallu iluaqutaasinnaasut paarlaasseqatigiissutigineqarnissaannut periarfissiiivoq. Inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnerup ingerlanerani tamat akuutinnissaasa pisariaqartinneqarnera arlaleriarluni taaneqartarpoq. Suliaqarnermi akuusut suliaqarnerup ingerlateqqinnissaanut ersarissumik piginnaatitsisuteqarfiginiarlugit, suliaqarnerup najoqqutassiamik ersarissumik eqqoqqissaartumillu peqarnissaq oqariartuutigineqarpoq.

Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitap angalatitai inatsimmut tunngaviusussamut piareersaalluni sulinerup iluani immikkut ilisimasallit peqatigalugit oqalliffimmik matoqqasumik aaqqissuussipput. Matuma siuliani assimi ilaatigut takuneqarsinnaavoq Islandimi Premierministeri, Katrín Jakobsdóttir.

Missingiummik siuarsaasumik nutaaliaasumillu Kalaallit Nunaannuinnaaq tunngassuteqartumik suliqaarnissaaq ataatsimeersuaqataasuniit kaammattuutigineqarpoq. Isumalioqatigiissitaaq aamma kaammattorneqarpoq pisinnaatitaaffiit ataatsimoorussatut aammalu nunamut pinngortitamullu pisinnaatitaaffiit sukumiisumik tamaasa ilanngullugit oqallisigineqassaasut missingiumullu ilanngunneqassasut, pingaartutut isigineqarmata. Immaqa politikikkut aaqqiissutissarsinissaaq ajornaatsuinnaanngilaq, kisianni apeqqut qaqinneqartussaavoq, taamaattumillu suliassaaq Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitamut suli aaqqiivigineqartussaalluni. Maannakkorpiaq Kalaallit Nunaanni nuna nammineq piginnittuuffigineqartanngilaq, apeqqullu taanna Isumalioqatigiissitami oqallisigineqarnerusussaavoq.

Saamerlermiit: immikkoortortami pisortaq Maliina Junge Jørgensen, immikkut ilaasortaatit Inuuteq Holm Olsen, Sara Olsvig, Skúli Magnusson kiisalu Paasissutissiinermi pisortaq Pipaluk Egede Poulsen.

Pisinnaatitaaffiit Pisussaaffiillu pillugit suleqatigiissitaq Suleqatigiissitaq maannamut angusaqangaatsiarpoq, kisianni suli qulequttat arlallit sukumiisumik oqallisiginissaat amigaataalluni. Suleqatigiissitap maannamut qulequttat makkua naammassillugit suliarai:

Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii, naligiissitaaneq, meeqqat pisinnaatitaaffii, ilinniartitaanermut tunngatillugu pisinnaatitaaffiit, inuunissamut pisinnaatitaaffeqarneq, katerisimaarnissamut kiffaanngissuseqarneq, oqaaseqarnissamut kiffaanngissuseqarneq, kiisalu nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneq.

Taamaattoq suleqatigiissitap qulequttat uku suliarinissai suli amigaatigai:

Upperisaqarnissamut kiffaanngissuseqarneq, peqatigiiffiliornissanut kiffaanngissuseqarneq, killiligaanani oqaaseqarsinnaaneq, piginnittussaataaneq, inuuneq isumannaallisaanerlu, inuup kiffaanngissuseqarnera, eqqartuussiveqarneq, inatsisikkut isumannaarineq, isumaginninnikkut isumannaarineq, sulinissamut pisinnaatitaaffeqarneq kiisalu ikinnerussuteqartunut illersuinissaq.

Suleqatigiissitaliap tamatuma saniatigut 2021-p ingerlanerani inuit pisinnaatitaaffii pillugit immikkut ilisimasallit assigiinngitsut peqatigalugit internetsikkut webinarinik marlunnik ingerlatsippot.

Webinarinik ingerlataqarneq siunertaavoq inuit pisinnaatitaaffii pillugit ilisimasanik nutaanik pissarsinissaq inatsimmut tunngaviusussamut missingiummiitinnissaat siunertaammat.

Naalackersuisaatsit pillugu suleqatigiissitaq

Naalackersuisaatsit pillugit suleqatigiissitap sulinera uninngatinneqarallarpoq Naalackersuisut ilaasortassanik nutaanik toqqaanissaata tungaanut. Suleqatigiissitap suliassaraa naalackersuisaaseq sorleq inatsimmut tunngaviusussamut missingiummi allassimassanersoq oqallisiginissaa paasinarnissaalu.

2021-mi februaarimi nalinginnaasumik ataatsimiinnermi suleqatigiissitaq isumalioqatigiissitamut tamarmiusumut saqqummiivoq, tassani inatsimmut tunngaviusussamut missingiummi præidentitut periaaseqartoqassanersoq taamaassannginnorsorluunniit pillugu isummat ersarissimanatik.

Suleqatigiissitap sulinera uninngasimagaluartoq, septembarimi Ilisimatusarfimmi inuiaqatigiilerinerup iluani ilinniagartuunngorniarlutik ilinniartunut saqqummiisinnaasimavoq.

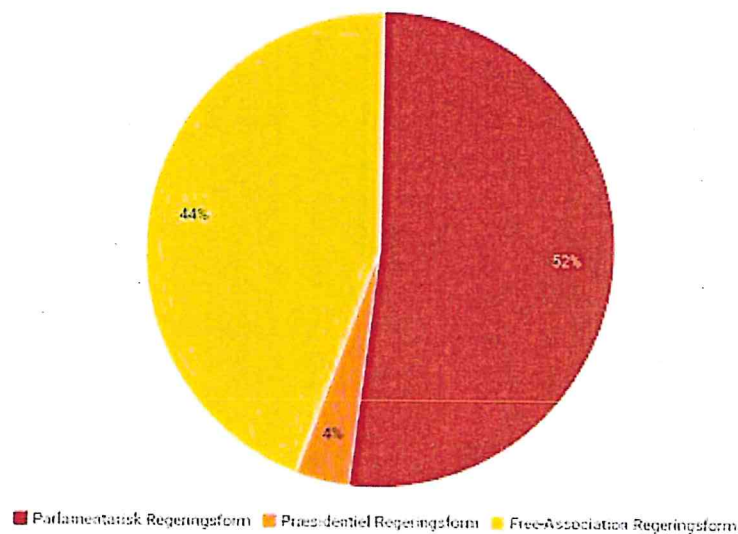
Aaqqissuussinermut siunertaasoq marlunngorlugu avinneqarpoq:

- 1) Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap sulinera tamakkiisuutillugu pillugu ilinniartunut paasissutissiinissaq
- 2) Naalackersuisaatsinut assigiinngitsunut tunngatillugu ilinniartut paasissutissinnissaat, aammalu naalackersuisaatsit arlaata siunissami Kalaallit Nunaanni nammineertumi atuutsinnissaa siunertamut tulluarnepaasussatut isumaqarfigineraat ilinniartut isiginnittaasiisa isumaasalu tusarnissaa.

Aaqqissuussinermi ilinniartut 50-it missaanniittut peqataapput. Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap inatsisip tunngaviusussap piareersarlugu suliarineqarneranut tunngatillugu suliassatigut ilanngussaqaareernerata kiisalu naalackersuisaatsini assigiinngitsuni iluaqutissartaasut ajoqutissartaasullu oqallisigineqaareernerisa kingorna, Ilisimatusarfimmi ilinniartut isummatik makkua saqqummiuppaat:

- Ilinniartut 52 %-ii isumaqarput Inatsisartoqarluni Naalackersuisaaseq Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaasoq.
- Ilinniartut 44 %-ii isumaqarput Danmarkimut Free Association Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaasoq.
- Ilinniartut 4 %-ii isumaqarput Præsidenteqarluni Naalackersuisaaseq Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaasoq.

Ilusiliaq 1: Apeqqut: Naalackersuisaatsit arlaat Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaatut isumaqarfigissaviuk?

Inatsisartoqarluni periaatsip naalackersuisaatsit naleqqunnerpaatinneqarneranut itisiliilluni akissutit:

”Inatsisartoqarluni periaaseqarneq maannakkut atorneqareerpoq. Naalackersuisaaseq taanna nammineerluta tunngaviusumik inatsiseqalertussanngorutta naleqqussaannarneqartussaavoq”–
 Ilisimatusarfimmi ilinniartut

”Inatsisartoqarluni periaaseq naalackersuisaatsinut allanut sanilliullugit oqartussaaqatigiinnermut tunngassuteqarneruvoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

”Ullumikkut Inatsisartogarluta naalakkersuisaaseq maannakkut atorneqartoq naleqqutsilluarpara. Ullut ilaanni namminiilivissagaluarutta taamaaginnartariaqaraluarpoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Free-Association naalakkersuisaatsit naleqqutsinneruneranut itisiliilluni akissutit:

”Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni suleqatigiinnermut periarfissarissaarnarneruvoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

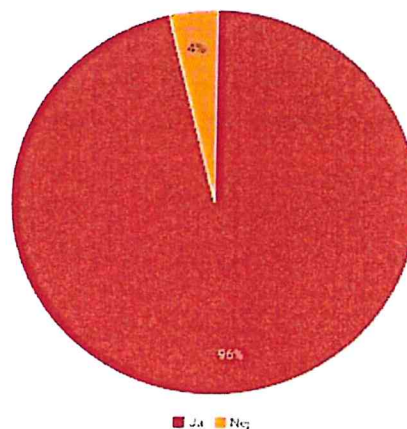
“Kalaallit Nunaata suliassa qarfinni akisussaaffigilerlugit tiguneqarsinnaanngitsuni, tamakkiisumik namminiilivinnermut atatillugu suli tapersorsorneqarnissaq pisariaqartippaa. Assersuutigalugu peqqinnissaq, aningaasaqarneq aamma illersuineq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

“Immikkoortut nammineerluta naammaginartilersinnaanngisatta suliarinissaannut nunanit allaniit ikiorneqarnissaq pisariaqartilertussaavarpu”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Præsidenteqarluni periaatsip naalakkersuisaatsit naleqqutsinneruneranut itisiliilluni akissut:

“Taamaalilluni nunat allat qaninnerusumik suleqatigineqarsinnaassappu”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Ilusiliaq 2: Apeqqut: Kalaallit Nunaat Tunngaviusumik inatsiseqartariaqaraluartut isumaqarpit?

- Ilisimatusarfimmi ilinniartut 96 %-ii isumaqarput Kalaallit Nunaat nammineerluni Tunngaviusumik Inatsiseqartariaqaraluartoq
- Ilisimatusarfimmi ilinniartut 4 %-ii isumaqanngillat Kalaallit Nunaat nammineerluni Tunngaviusumik Inatsiseqartariaqaraluartoq
- Kalaallit Nunaat Tunngaviusumik Inatsiseqartariaqaraluartoq sooq isumaqarnerluni itisiliilluni akissutit:

”Pissutigalugu isumaqarama nunatut danskit naalagaaffiata ataani aalajangersimasumik qilersorsimasariaqarunnaaraluartugut, aammalu immitsinnut naalagaaffigilernissatsinnut piffissanngortoq. Nunarput pisuussuterpasuaqarpoq nammineerluta iluaqutigisariaqaraluakkatsinnik. Nammineerluni Tunngaviusumik inatsiseqartariaqaraluarpugut, taamaalilluta kikkut niueqatigissanerlugit aalajangiisinnaalerluta aammalu tassunga tunngasortaa ammaallugu. Maannakkorpiaq danskit naalagaaffianiit atonerlunneqarpugut” – Ilisimatusarfimmi ilinniartut

”Nunarput pillugu. Isumaqarpunga inuiaat kalaallit nammineernissaminnut aammalu nammineerluta aalajangiisarnissamut, aammalu inuttaasutut isummatta anittarnissaanut, piareersimasut.” – Ilisimatusarfimmi ilinniartut

” Tunngaviusumik inatsit akerlerisorujussuusimagaluarpara, kisianni saqqummiussereernerup kingorna Kalaallit Nunaat tunngaviusumik inatsiseqartariaqaraluarnera maannakkut isumaqatigaara, pissutigalugu nunatsinnut naleqquttumik tunngaviusumik inatsiseqarnissaq pisariaqartikkatsigu” – Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Nunanut allanut sillimaniarnerlu pillugit apeqqutit pillugit suleqatigiissitat Suleqatigiissitaaq aalajangeeqataasinnaanatik peqataasuinnarnik, immikkut ilaasortaatitanik inuttaqartoq ataatsimiittarsimavoq, ilaasortanik nutaanik toqqaasoqarnissaata utaqqiinarnagu suliat ingerlaanarnissaat aalajangiunneqarsimammat. Suleqatigiissitaaq angusaqangaatsiarpoq aammalu annertunerpaatigut paragraffit ajornartoormi iliuuseqarsinnaatitaanermut tunngassuteqartut kisimik amigaataallutik. Tamatuma aammattaaq kingunerisaanik suleqatigiissitap maannakkorpiaq quleqquttat makkua naammassillugit suliarereerpai: Nunanut tamalaanut tunngasut kiisalu

sillimaniarneq illersornissarlu. Tamatuma saniatigut suleqatigiissitaq suliaqartut attuumassuteqartut webinareqatiginissaannik aaqqissuussimavoq, kiisalu aaqqissuussinerni assigiinngitsuni peqataasimalluni, ilaatigut Greenland Science Week 2021, NATO-mi Isumasioqatigiinnerit peqataaffigisimallugit kiisalu Ilisimatusarfimmi ilinniagartuutut ilinniartunut aamma Illersornissamat ilinniarfimmi aamma 2021-p ingerlanerani saqqummiisimalluni.

Isumaliutissiissut:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap inatsimmut tunngaviusussamat missingiummik saqqummiinissamik suliassaqarnerata saniatigut, isumalioqatigiissitaq aamma isumaliutissiissummik suliaqarnissamik aamma suliassaqarpoq. Nuannaarutigalugu nalunaarutigineqarsinnaavoq suliaqarnerup tassunga tunngasortaa aamma aallartereeremat.

Inatsimmut tunngaviusussamat missingiummik suliaqarnermut atatillugu unammilligassat Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap piffissap ingerlanerani unammilligassarpassuit nalaappai, kisianni isumalioqatigiissitamut ilaasortassanik nutaanik toqqaasoqarnissaanut qaammatini 10-ni utaqqineq, unammilligassat annersaraat. Taamaakkaluartorlu suleqatigiissitani sulineq ingerlaanarsimavoq angusaqarfiulluartumik.

Allattoqarfimmi sulisut taarseraannerat

Isumalioqatigiissitap tamarmiusup sullinnissaa, Inatsit tunngaviusussaq pillugu

isumalioqatigiissitap allattoqarfiata suliassaraa. Unammilligassaq annertoq alla tassaasimavoq

allattoqarfimmi sulisut tassani sulitiinnarniarnissaat kiisalu sulisut nikerarnerujussuarnerat.

Sulisoqarnissarli sulissutigineqarpoq.

Inatsimmut tunngaviusussamat missingiutip naammassineqarnissaanut piffissamat killigilitaq

Tamatuma saniatigut inatsimmut tunngaviusussamat missingiutip piffissamat killigilitatut aalajangersagaasumi ukiup 2022-ip naanerani naammassineqarsinnaanersoq aamma unammillernarsimavoq. Ilaasortanik nutaanik toqqaanissap utaqqineqarnerani suliassarpassuit uninngatikkallarneqarsimapput, tamannalu aamma imminermi unammillernartuusimavoq.

Covid-19

Covid-19-imut tunngasut tamarmik nuna tamakkerlugu innuttaasunut aammalu sullivinnut tamaginnut eqquivoq. Tamanna aamma isumalioqatigiissitami ilaasortanut kiisalu allattoqarfimmi sulisunut atuuppoq. Suleqatigiissitaliani ataatsimiinnerit Covid-19-imik tunillatsissimaneq, piffissap ingerlanerani avaqqukkuminaatsoq pissutigalugu taamaatiinnartariaqarsimapput. Qujanartumillu attaveqaatit nutaaliat atorlugit ataatsimiisinaanerit periarfissaagallartillugit ataatsimiinnerit ilaat ingerlanneqartarsimapput.

Suleriaasissap iluarsineqarnera

Unammilligassatut kingullertut taaneqartariaqartoq tassaavoq piffissaq, suleriaasissamik patajaatsumik tutsuiginartumillu Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitami ilaasortanut aamma aalajangeeqataasinnaanatik peqataasunut tassa immikkut ilaasortaatanut tamaginnut naapertuuttumik, kiisalu suleriaasissamik allattoqarfiup suleqatigineqarneranut tunngatillugu ersarissumik killissaliisussamik iluarsiiinnermut atorneqartoq. Suleriaasissap iluarsanneqarnera suli suliarineqarpoq.

Allattoqarfik sulisullu

Isumalioqatigiissitaaq sulinermini allattoqarfimmit sullinneqarpoq. Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitap sulineranut suliakkiussanut najoqqutassami killissaliussanut tunngavissaatinneqartut malillugit allassimavoq Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitap allattoqarfiata makkua akisussaaffigigai:

- Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutip imarisassaannut ingerlaavartumik siunnersuutaasa suliarinissai
- Siulittaasoqarfik qanimut suleqatigalugu ukiup affakkaartumik nalunaarusianik suliaqarneq
- Tunngaviusumik inatsimmut tunngatillugu, innuttaasut tamarmik ilanngussassanik tunniussinissaannut periarfissanik qulakkeerisumik, oqallitsitsisarneq paasissutissiinernillu suliaqartarneq
- Iisimasanik katersineq aammalu nalunaarusianik, nassuiaatinik, allakkianik assigisaannillu isumaliutissiissummi atorneqartussanik oqaasertalersuineq
- Suleqatigiissitalianut pilersinneqartunut ataasiakkaanut allattoqarfittut sulineq
- Suleqatigiissitaliani aamma isumalioqatigiissitami ataatsimiinnissat tamarmik ataqatigiissaarnissai pilersaarusiomerilu

Inatsimmut tunngaviusussamut allattoqarfiup Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitaq kisiat sullippaa aammalu suleqatigiissitanut tamaginnut, siulittaasoqarfik ilanngullugu ikiuttarluni. Allattoqarfiup sullissinerini ilaatigut ilaatinneqarput inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnermut ikiuunneq, Naalakkersuisunut ukiup affakkaartumik nalunaarusiornerit, isumalioqatigiissitamut siunnersuineq sullissinerlu, suleqatigiissitat ataatsiminiinnissaannut piareersaernerit, isumasioqatigiissitsinernik assigiinngitsunik, ataatsimeersuarnernik il.il aaqqissuussineq.

2021 naannerani allattoqarfimmi sulisuupput: immikkoortortami pisortaq Maliina Junge Jørgensen, paasissutissiinerimi pisortaq Pipaluk Egede Poulsen, AC-fuldmægtigi Erika Nielsen Baadh, allaffissornermi immikkoortortaqarfimmi aqutsisoq Kathrine Motzfeldt Bahnsen aamma ilinniartutut ikiorti Paninnguaq Møller.

Aningaasaqarneq

2021-mut aningaasaliissutit 1.974.000 koruuninik annertussuseqarput, 2020-miit nuussinerit kr. 5.965.073 ilanngullugit aningaasaliissutit ataatsimut katillugit kr. 7.939.073-inik annertussuseqarlutik, agguarneqarlutik allattoqarfimmut aningaasarsianut aningaasartuutitut, ingerlatsinermut, akissarsiasannut allanullu aningaasartuutitut. Taaguummi "aningaasartuutit allat" pineqarput pingaartumik aningaasartuutit avammut ingerlatanut atasut, soorlu ataatsimeersuarnerit, isumasioqatigiinnerit il.il.

Ukioq 2021 angusat missingersuutiniit 1.955.563-inik annikinnerupput. Nikingassutaasunut pissutaavoq tunngaviusumik inatsisissap suliarineqarnera pillugu sinerissami innuttaasunik akuutitsinermut aningaasartuutissat piviusunngortsinneqannginnerat. Angusat 2022-mut nuunniarneqassapput.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap 2022 ilanngullugu naaneranullu sivitsiunissamik qinnuiginninnera akuerineqarpoq.

Ataatsimiinnerit

Ulloq 13. decembari suleqatigiissitat siulittaasuisa iluminni ataatsimeeqatigiinneq aaqqissuuppaat, ilaatigut suleqatigiissitani sulinerup killiffia malinnaaffiginiarlugu.

Ileqqusumik ataatsimiinneq

Ukioq 2021 ileqqusumik ataatsimiinneq ataasiaanarluni pisimavoq. 11. aamma 12. Februar 2021 ileqqusumik ataatsimiinneq Inuk Hostelimi ulluni marlunni ingerlanneqarsimavoq. Ukiup naanissaata tungaanut, Isumalioqatigiissitani siulittaasussamik taavalu partiit toqqagaanik ilaasortassanik immikkullu ilaasortaatanik inuttaliisoqarnissaa utaqqineqarluni ileqqusumik ataatsimiittoqaqqissimangilaq.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitami siulittaasoqarfik:

Siulittaasoqarfik ingerlaavartumik ataatsimiittarpoq, agguaqatigiissillugu 2021-mi ukiup affaani kingullermi ullut 14-kkaarlugit ingerlanneqartartumik. Ukiup affaani siullermi pisariaqartitsineq malillugu ataatsimiinnerit ingerlanneqartarput.

Siulittaasut ataatsimiinnerat 13.december 2021 ingerlanneqarpoq.

Suleqatigiissitat:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap ataani suleqatigiissitat pingasut ukiup ingerlanerani arlaleriarlutik ataatsimiipput. Suleqatigiissitani ataatsimiinnerit imatut nalunaarsorneqarput:

Naalackersuisaatsit pillugit suleqatigiissitaaq:

11. januar 2021 kiisalu 6. juli 2021 naalackersuisaatsit pillugit suleqatigiissitaaq ataatsimiippoq.

Pisinnaatitaaffiit Pisussaaffiillu pillugit suleqatigiissitaaq:

13. april 2021	31. august 2021
27. april 2021	7. september 2021
20. maj 2021	14. september 2021
16. juni 2021	28. september 2021
30. juni 2021	26. oktober 2021
5. august 2021	16. december 2021

Nunanut allanut sillimaniarnerlu pillugit apeqqutit pillugit suleqatigiissitaaq:

4. januar 2021	16. september 2021
15. januar 2021	23. september 2021
28. maj 2021	30. september 2021
7. juni 2021	18. november 2021
8. september 2021	16. december 2021

Innuttaasunik paasissutissiineq

Naalackersuisut ulloq 16. septembri 2021 ataatsimiinnermi nr. 26-mi aalajangerput Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitamut suliakkiussanut najoqqutassaq allannngortinniarlugu. Suliakkiussanut najoqqutassaq nutaaq innuttaasunik akuutitsinissaq pillugu immikkoortumi suliakkiussanut najoqqutassaaqqaartumiit allaaneruvoq. Immikkoortua taanna maannakkut suliakkiussanut najoqqutassamit peerneqarpoq, suliassarlu taanna Naalackersuisut suliassarilerlugu. Nutartsernerani imatut allassimalerpoq:

”Innuttaasunik akuutitsineq

Innuttaasut tamarmik, tassani meeqqat, inuusuttut inersimasullu Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut siunnersuutiniq nassiussisinnaanermut pisinnaatitaapput. Isumalioqatigiissitami ilaasortat, siulittaasoqarfik aalajangeeqataasinnaanatililu ilaasortat nammineq naliliinertik naapertorlugu siunnersuut suliarineqaqqinnissamut naapertuuttut isigineqarpat, Isumalioqatigiissitami siunnersuummik taamaattunik saqqummiussisinnaapput.

Isumalioqatigiissitaq nittartakkakut quppermermik pilersitsisissaaq, tassanilu isumalioqatigiissitap sulinerata ineriartomera ilisimatitsissutigineqartassaaq.

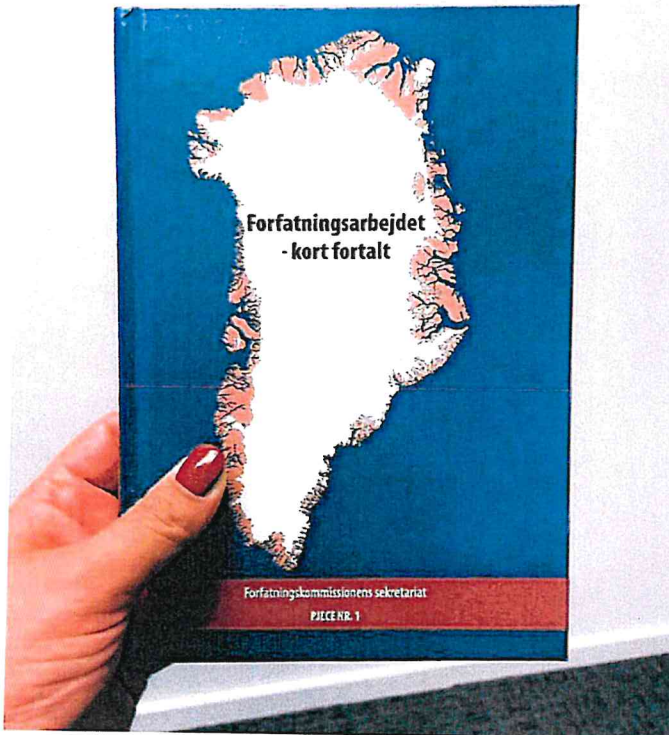
Tunngaviusumik inatsisissatut missingiut suliarineqareerpat, Namminersorlutik Oqartussat missingiut illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut anngunniassavaat. Namminersorlutik Oqartussat innuttaasut naapillugit siunnersuummik saqqummiussiffigineqarnissaat, paasissutissanullu, tunngaviusunik naleqartitanullu isumaliutiniq isumalioqatigiissitap sammisimasaanut qisuariaatinik pissarsinissaq isumagissavaat. Namminersorlutik Oqartussat ataatsimiititsinerit nalinginnaasut, isumasioqatigiinnerit kiisalu tusagassiuutit muteerniusut qarasaasiatigullu naapiffiit il.il. sulinermi tassani atorsinnaavaat.”

Innuttaasunik akuutitsineq Naalakkersuisunut nuutinneqaraluartoq, Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap innuttaasunut paasissutissiisarneq pingaartittorujussuaa.

Novembarip qaammataani atuagaaraq "Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu" oqaatsit marluusut atorlugit immiunneqarpoq uanilu tusarnaarneqarsinnaalluni:

<https://soundcloud.com/user-899857232-86904968/forfatningsarbejdet-kort-fortalt?fbclid=IwAR0venQU0jRAqTD5ls1L1JasEdoKvgXELZWfug7Izxv-BWQ8vwPvqYu3Qrc>

Aamma oqaatigineqarsinnaavoq paasititsiniaanermut assigiinnigitsunut erinaq ilisarnaataasoq siorna aggustip qaammataani suliarineqartoq, immiussinermi tassani atorneqarmat.

Atuagaaraq ”Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu” paasissutissiinnermut pisortamit Pipaluk Egede Poulsenimit immiunneqarpoq.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap siulittaasua Ineqi Kielsen, ulloq 10.septembari KNR-ip raatiuani aallakaatitassiami Inuiaat Tillernerat peqataavoq, tassani isumalioqatigiissitami sulineq oqaluttuaralugu. Uani tusarnaaqataasinnaavutit:

<https://knr.gl/da/inuiaat-tillernerat-10092021?fbclid=IwAR0venQU0jRAqTD5ls1L1JasEdoKvgXELZWfug7Izxv-BWQ8vwPvqYu3Qrc>

Ulloq 13. septembari Naalakkersuisut Siulittaasuat Múte Bourup Egede, raatiukkut allakaatitassiami Inuiaat Tillerneranni, peqataavoq, tassani Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitami sulinnermut tunngatillugu apersorneqarluni. Matuma kinguliani raatiukkut ilanngutassiamut tusarnaaqataasinnaavutit, tassani Siulittaasoq 00:40 minutsit qaangiunnerata missaani tusaasinnaallugu.

https://knr.gl/da/inuiaat-tillernerat-13092021?fbclid=IwAR0x37RkH89h1_PKSY73-xDk-bVSq9YC4z6kzn5Txde7i3unUExACcXkUJw

Ulloq 14. septembari Naalakkersuisut Siulittaasuat Múte Bourup Egede Qanoruumi apersorneqarpoq, tassani ilaatigut Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitami katitigaaneq pillugu taamanikkut pissutsit paasinarsisillugit.

Septembarip aallartinnerani Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitaq Ilisimatusarfimmi inuiaqatigiilerinermut ilinniartunut saqqummiussilluni oqillitsisillunilu aaqquissuussivoq. Tassani aaqquissuussineq nuannarineqaqaluni iluatsilluarpoq.

Saqqummiussinermut ilinniartut Ilisimatusarfimmeersut 50-it missaannik amerlassuseqartut peqataapput.

Tamatuma saniatigut Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitaq allattoqarfik suleqatigalugu Facebookimi quppernermi juullimut ammartagaqarpoq: ”Tunngavik – Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitaq” tassani Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitaq pillugu paasissutissanik assigiinngitsunik imalinnik naatsunik videoliortoqarluni. Tamatumunnga siunertaavoq paasissutissat inuiaqatigiinni siammartinnissaat. Nuannaarutigalugu nalunaarutigisinnaavarput taakkua tigulluarneqarsimmata aammalu unammisitsinerni assigiinngitsuni peqataasorpasuaqarsimalluni, tassani allagarsiussagut amerlasoorpassuarnit siammarterneqartarsimallutik. Kiisalu Facebookimi quppernitsinni malinnaasorpasuaqalersimalluni, tamannalu neriulluarnarpoq. Unammisitsinitsinni kingullerni Iphone eqqorneqarsinnaasimavoq, tassani inuit 600-ngajaat peqataallutik, taakkualu allagarsiussarput siammartersimallugu. Tamanna aamma pissutigalugu Facebookimi quppernitsinni Likesigut

amerlasoorpassuupput, tamannalu nuannerpoq – isumalioqatigiissitaq imaluunniit suleqatigiissitaliat ataatsimiinneri pillugit assigiinngitsunik paasissutissanik tamatigut ikkussisaratta.

Facebookimi quppernitsinni juullimut ammartagarput iluatsilluarpoq, tassani taamanikkut siulittaasuusoq Ineqi S. Kielsen kiisalu ilaasortat allat videoni peqataallutik.

TV-kkut paasititsiniaaneq meeqqanut inuusuttunullu siunnerfeqartinneqartoq, aammalu TV-mi aamma nittartakkatigut atorneqartussaagaluartoq (siorna oktobarimi immiunneqartoq) saqqummersinneqanngilaq, assigiinngitsunik iluarsiiisoqartussaanera pissutigalugu, aammalu nutaamik suliakkiussanut najoqqutassaqalerneru pissutigalugu. Maannakkorpiaq oqaasertai allanngortileruttorpagut iluarsaatileruttorlugulu, taamaalilluni aallaqqaataaniik immiussineq aallartissinnaalissalluni, taamaalilluni videoliat paasissutissiisussat innuttaasunut saqqummissallutik.

Naggasiutigalugu oqaaseqaatit

Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat maannamut suliatik pillugit nassuiaateqareerput kiisalu isumalioqatigiissitap suliameq naammassinnaanut qanoq pilersaaruteqarnerat nassuiarneqarluni.

Allattoqarfik:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat
Postboks 4034
Noorlernut 4, st.

DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat

Oqarasuaat: +299 34 66 70
E-mail: tunnngavik@nanoq.gl
Nittartagaq: www.tunnngavik.gl

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ineqi Kielsen, Siulittaasuugallartoq
Inatsit tunnngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat